

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 124/2011-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. septembra 2011 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika o sťažnosti J. M. a I. M., obaja bytom W., R., zastúpených advokátkou Mgr. M. B., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 227/2006 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. M. a I. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 227/2006 porušené boli.

2. J. M. a I. M. priznáva finančné zadostučinenie v sume po 750 € (slovom sedemstopäťdesiat eur) pre každého, ktoré je Okresný súd Dunajská Streda povinný zaplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Dunajská Streda je povinný uhradiť J. M. a I. M. trovy konania v sume 276,64 € (slovom dvestosedemdesiatšesť eur a šesťdesiatštyri centov) na účet ich právnej zástupkyne Mgr. M. B., Advokátska kancelária, B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 124/2011-10 z 29. marca 2011 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. M. a I. M., obaja bytom W., R. (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 227/2006.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia sa návrhom na vydanie platobného rozkazu z 1. decembra 2006 na okresnom súde domáhali voči odporcom zaplata sumy 50 000 Sk (1659,70 €) s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia za obdobie neoprávneného užívania nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľov odporcami.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli podrobný prehľad úkonov okresného súdu v predmetnej veci, pričom osobitne poukázali na prerušenie konania uznesením z 18. mája 2009, ktoré bolo rozhodnutím Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) z 31. mája

2010 zrušené s odôvodnením, že nie sú dané dôvody na prerušenie konania. Sťažovatelia poukázali v sťažnosti na to, že až 20. januára 2011, teda s odstupom štyroch rokov od začatia konania, bolo v prerokúvanej veci vykonané prvé pojednávanie.

Podľa sťažovateľov „Súd vo veci v podstate nekonal, dokonca obdobie minimálne od 26.7.2007 (kedy súd pripustil zmenu návrhu) do vytyčenia prvého pojednávania vo veci, t.j. dňa 3.12.2010, t.j. obdobie 3 rokov a 5 mesiacov možno označiť za obdobie absolútnej nečinnosti.

Súd v tomto období navyše uskutočnil nesprávne rozhodnutie v podobe uznesenia o prerušení konania, ktorého odstránenie navrhovateľov stálo veľa úsilia a vynaloženia finančných prostriedkov za právne konzultácie.“.

Sťažovatelia prezentovali názor, že „Daná vec je skutkovo aj právne jasná, nie je dôvod, aby súd o takejto veci rozhodoval vyše štyroch rokov navyše s tým, že v priebehu tohto konania súd urobil iba 3 úkony podstatné pre meritórne rozhodnutie vo veci: vydanie platobného rozkazu (11.12.2006), pripustenie zmeny návrhu (26.3.2007) a uskutočnenie pojednávania (20.1.2011). Takýto postup jednoznačne nemožno označiť za prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.“.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovatelia v závere sťažnosti navrhli, aby ústavný súd rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie ich základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 227/2006, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov, priznal im primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, a to každému z nich, ako aj trovy právneho zastúpenia.

Ústavný súd 28. apríla 2011 vyzval okresný súd, aby sa k sťažnosti vyjadril.

Okresný súd prostredníctvom jeho predsedníčky predložil ústavnému súdu vyjadrenie doručené 6. júna 2011, obsahom ktorého bol podrobný chronologický prehľad vykonaných procesných úkonov a stanovisko k prijatej sťažnosti.

Okresný súd skonštatoval, že vo veci sťažovateľov nejde o skutkovo ani právne zložitú vec. Vo svojom stanovisku poukázal na prietahy, ktoré podľa jeho názoru spôsobili

sťažovatelia uplatnením mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania podaného proti uzneseniu okresného súdu „o dovyrúbení“ súdneho poplatku. Podľa vyjadrenia okresného súdu sú sťažovatelia účastníkmi iných analogických konaní vedených na okresnom súde, preto im mala byť skutočnosť poplatkovej povinnosti za rozšírenie návrhu známa. V závere okresný súd poukázal na skutočnosť spojenia veci sťažovateľov s ich analogickou vecou prerokúvanou okresným súdom, ktorá je takisto predmetom sťažnosti podanej ústavnému súdu.

Predsedníčka okresného súdu zároveň vyjadrila súhlas s prerokovaním sťažnosti sťažovateľov bez nariadenia ústneho pojednávania.

V podaní doručenom ústavnému súdu 17. júna 2011 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne súhlasili s upustením od ústneho pojednávania vo veci samej aj sťažovatelia. Vo svojom vyjadrení k stanovisku okresného súdu sťažovatelia argumentovali, že uplatnením riadneho a mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiam týkajúcim sa poplatkovej povinnosti realizovali svoje práva. Citujúc judikatúru ústavného súdu na tomto mieste zdôraznili, že zodpovednosť za predĺženie konania v dôsledku uplatnenia práva nemôže znášať oprávnená osoba. Dodali tiež, že následkom neuhradenia súdneho poplatku by nebolo zastavenie súdneho konania, ale iba jeho vymáhanie, a že teda neexistovala prekážka, ktorá by bránila okresnému pokračovať v konaní.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami, ako aj s obsahom súvisiaceho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd preskúmal na vec sa vzťahujúci súdny spis okresného súdu a zistil tieto pre posúdenie sťažnosti relevantné skutočnosti:

Okresnému súdu sa nepodarilo doručiť odporcom platobný rozkaz z 11. decembra 2006 a táto zásielka mu bola vrátená 4. januára 2007 s označením „*adresát nezastihnutý*“ a následne 11. januára 2007 s označením „*adresát zásielku neprevzal v odbernej lehote*“. Okresný súd preto u kompetentných subjektov podaním z 11. januára 2007 zisťoval miesto pobytu odporcov. Po doručení ich odpovedí v priebehu januára a februára 2007 okresný súd

listom z 15. januára 2007 požiadal o doručenie predmetnej zásielky kompetentný subjekt (príslušný policajný orgán), ktorý mu oznámil, že sa mu podarilo zásielku 9. februára 2007 doručiť.

Sťažovatelia doručili okresnému súdu 19. marca 2007 „*Doplnenie žalobného návrhu*“. Uzneseniami z 26. marca 2007 pripustil okresný súd zmenu návrhu a súčasne vyzval sťažovateľov na doplatenie súdneho poplatku. Sťažovatelia sa proti uzneseniu ukladajúcemu poplatkovú povinnosť 26. apríla 2007 odvolali. Okresný súd predložil opravný prostriedok 3. mája 2007 krajskému súdu, ktorý napadnuté prvostupňové uznesenie svojím uznesením z 30. mája 2007 potvrdil. Sťažovatelia uznesenie krajského súdu 7. septembra 2007 napadli dovolaním. Okresný súd 17. septembra 2007 vyzval odporcov, aby sa k podanému dovolaniu vyjadrili. Okresný súd predložil 9. novembra 2007 dovolanie spolu so spisom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Najvyšší súd podané dovolanie uznesením z 29. októbra 2008 odmietol a 5. decembra 2008 vrátil okresnému súdu spisový materiál.

Okresnému súdu sa nepodarilo doručiť zásielku adresovanú odporcom, ktorá mu bola vrátená 7. januára 2009 a 11. februára 2009 s označením „*adresát zásielku neprevzal v odbernej lehote*“. Následne 16. februára 2009 okresný súd požiadal o doručenie zásielky kompetentný subjekt, ktorý mu 3. marca 2009 oznámil, že osoba, ktorej mala byť zásielka doručená, „*neexistuje*“. Okresný súd požiadal o oznámenie pobytu odporcu v 2. rade kompetentné subjekty, ktoré reagovali podaniami doručenými mu 7. a 8. apríla 2009.

Okresný súd uznesením z 18. mája 2009 prerušil konanie do doby právoplatného skončenia analogickej sporovej veci (sp. zn. 4 C/204/1996). Uznesenie napadli sťažovatelia 7. júla 2009 odvolaním. Okresný súd vyzval 9. júla 2009 odporcov, aby sa k podanému odvolaniu vyjadrili. Táto zásielka bola okresnému súdu vrátená 29. júla 2009 a 5. augusta 2009 s označením „*zásielka neprevzatá v odbernej lehote*“. Okresný súd preto požiadal 18. augusta 2009 o doručenie zásielky a tiež o oznámenie pobytu odporcov kompetentné subjekty, ktoré reagovali podaniami doručenými okresnému súdu v priebehu októbra 2009 a oznámili mu, že sa zásielku podarilo odporcom doručiť. Opravný prostriedok so spisovým materiálom bol krajskému súdu predložený 12. novembra 2009. Krajský súd svojím uznesením z 31. mája 2010 zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a spisový materiál mu vrátil 9. júla 2010.

Okresnému súdu sa opätovne nepodarilo doručiť zásielku adresovanú odporcom, ktorá mu bola vrátená 16. septembra 2010 a 13. októbra 2010 s označením „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“. Okresný súd preto požiadal 18. októbra 2010 o doručenie zásielky kompetentné subjekty, ktoré mu 8. novembra 2010 oznámili, že zásielku sa podarilo odporcom doručiť.

Okresný súd 3. decembra 2010 určil termín pojednávania na 20. január 2011, ktoré bolo v daný deň odročené na dobu neurčitú z dôvodu neúčasti odporcov.

Sťažovatelia 9. februára 2011 predložili okresnému súdu „Návrh na spojenie konaní vedených pod sp.zn. 4C 72/2006 a 9C 227/2006 podľa § 112 ods. 1 OSP“, na základe ktorého okresný súd rozhodol 22. februára 2011 o spojení označených vecí na spoločné konanie.

Okresnému súdu sa opätovne nepodarilo v apríli 2011 doručiť zásielku adresovanú odporcovi a táto mu bola vrátená 5. mája 2011 s označením „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“.

Ústavný súd zistil, že v čase rozhodovania o sťažnosti nebola predmetná vec sťažovateľov pred okresným súdom meritórne skončená, a zároveň zistil, že vo veci (po spojení konaní vedenej na okresnom súde už pod sp. zn. 4 C 72/2005) bol určený termín pojednávania na 18. august 2011.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 253/04).

Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní a porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd skúma vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, a preto aj v prípade s'ťažovateľov preskúmal skutkovú a právnu zložitosť veci (1), správanie s'ťažovateľov v priebehu konania (2) a napokon aj postup okresného súdu (3).

1. Predmetom konania je uplatnený nárok s'ťažovateľov na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu užívania nehnuteľnosti vo vlastníctve s'ťažovateľov odporcami bez právneho dôvodu. Ústavný súd konštatuje, že tento druh konania predstavuje bežnú agendu všeobecných súdov a nemožno ho považovať za skutkovo či právne zložitý vzhľadom na existenciu početnej a ustálenej judikatúry týkajúcej sa sporov tohto charakteru. Túto skutočnosť uznal vo svojom stanovisku aj samotný okresný súd. Navyše, ústavný súd považuje za potrebné upozorniť na skutočnosť, že stupeň skutkovej a právnej zložitosti veci sa nemohol v prerokúvanej veci s ohľadom na doterajší stav konania nijako prejavíť, pretože okresný súd dosiaľ riešil iba vedľ'ajšie procesné otázky a k úkonom, ktoré by viedli bezprostredne k prerokovaniu a meritórnemu rozhodnutiu vo veci, sa v podstate ešte nedostal.

2. V rámci posúdenia druhého kritéria používaného na hodnotenie prípadných zbytočných priet'ahov v súdnom konaní ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by signalizovali nedostatočnú aktivitu či súčinnosť zo strany s'ťažovateľov ako účastníkov konania, čo vylučuje možnosť konštatovania zodpovednosti s'ťažovateľov za zistené zbytočné priet'ahy posudzovaného konania. Na druhej strane však musí ústavný súd konštatovať, že podanie odvolania a neskôr aj dovolania s'ťažovateľmi proti dodatočnému

vyrubeniu súdneho poplatku v súvislosti so zmenou návrhu (neúspešné) spôsobilo, že súdny spis sa nachádzal na krajskom súde, resp. najvyššom súde celkovo po dobu cca 16 mesiacov, čo objektívne predĺžilo doterajšiu dobu konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov, bol postup okresného súdu.

Ustálená judikatúra ústavného súdu považuje aj nesprávnu organizáciu práce, ako aj iné nedostatky v činnosti súdu, ktoré boli príčinou neprimeranej doby prerokovania a rozhodnutia konkrétnej veci, za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (m. m. II. ÚS 61/98, III. ÚS 18/00, III. ÚS 395/08).

Za neefektívnu a nesústredenú činnosť konajúceho súdu ústavný súd považuje predovšetkým postup okresného súdu, ktorý rozhodol o prerušení predmetného konania do právoplatného skončenia súvisiaceho konania vedeného na okresnom súde. Nesprávnosť tohto postupu potvrdil aj odvolací súd svojím jednoznačným zrušujúcim ustanovením z 31. mája 2010. Za týchto okolností treba dobu prerušenia konania kvalifikovať ako neefektívnu etapu konania poznačenú narušením plynulosti konania, kvantifikovateľnú zbytočnými prietahmi zodpovedajúcimi dobe približne jeden rok a sedem mesiacov.

Jedným z nedostatkov plynulosti konania bol podľa názoru ústavného súdu aj neefektívny postup okresného súdu týkajúci sa opakovaných neúspešných pokusov o doručovanie zásielok adresovaných odporcom, ktoré zjavne signalizovali obštrukcie odporcov sťažujúce postup konania (nepreberaním zásielok). Okresný súd nekonal pružne, keď v nasledujúcich prípadoch napriek predchádzajúcej skúsenosti automaticky nepristúpil k účinnému spôsobu doručovania zásielok prostredníctvom príslušného policajného orgánu, ktorý sa mu v počiatočných prípadoch osvedčil.

Ústavný súd považuje za potrebné zaujať stanovisko v uvedených súvislostiach aj k obdobiu (trvajúcemu asi 16 mesiacov), v ktorom sa súdny spis nachádzal na krajskom súde, resp. najvyššom súde v dôsledku podaného odvolania a dovolania sťažovateľmi proti uzneseniu okresného súdu týkajúceho sa ich poplatkovej povinnosti. Ústavný súd v okolnostiach prípadu poukazuje na ustanovenie § 10 ods. 2 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov

v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), podľa ktorého pre nezaplatenie súdneho poplatku prvostupňový súd konanie nezastaví, ak už začal konať vo veci samej. Vychádzajúc z judikatúry všeobecných súdov, ktorá považuje za začatie konania vo veci samej aj vydanie platobného rozkazu, treba konštatovať, že v posudzovanom konaní okresný súd začal konať vo veci samej vydaním platobného rozkazu z 11. decembra 2006, čo vylučovalo možnosť zastavenia konania podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Prebiehajúce odvolacie a následné dovolacie konanie iniciované sťažovateľmi využívajúcimi svoje procesné práva sa týkalo výlučne otázky poplatkovej povinnosti, ktorej rozhodnutie nemalo vplyv na meritórne rozhodnutie okresného súdu, preto kvalifikovať ho ako zákonnú prekážku konania je problematické. Ústavný súd obranu okresného súdu v tomto smere považuje skôr za formalistickú, pretože ani prípadná technická prekážka spôsobená predložením spisového materiálu nadriadeným súdom rozhodujúcim o opravných prostriedkoch sťažovateľov vo veci súdneho poplatku nezbavovala okresný súd povinnosti pokračovať v záujme zabezpečenia včasnej ochrany práv účastníkov konania v ďalšom prerokovaní veci. Jednou z možností riešenia takejto situácie bolo napr. vyhotovenie kópií spisového materiálu potrebných pre odvolacie a dovolacie konanie.

Z petitu podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia žiadajú ústavný súd aj o vyslovenie porušenia práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru v predmetnom konaní pred okresným súdom.

Ústavný súd si už pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, z tohto dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, III. ÚS 109/07).

Ústavný súd konštatuje, že zistená doterajšia dĺžka konania vedeného pred okresným súdom nebola ovplyvnená ani skutkovou a ani právnou zložitou veci a v podstatnej miere ani správaním sťažovateľov ako účastníkov konania. Jednoznačným faktorom, ktorý mal vplyv na neprimeranú dobu konania, bol postup okresného súdu, a teda zbytočné

prieťahy, ktorých sa dopustil v dôsledku svojho neefektívneho a nesústredeného postupu a zistenej nečinnosti.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli (bod 1 výroku uznesenia).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Napriek tomu, že posudzované konanie pred okresným súdom nebolo ku dňu rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd neprikázal okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 227/2006 konať bez zbytočných prieťahov, pretože po jeho spojení s konaním vedeným pod sp. zn. 4 C 72/2005 mu táto povinnosť vyplýva z iného rozhodnutia ústavného súdu (sp. zn. III. ÚS 13/2011), ktorým ústavný súd už pre toto konanie takýto príkaz vydal.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovatelia v sťažnosti žiadali priznať primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 €, a to každému z nich, ktoré odôvodnili takto:

«Nemajetkovú ujmu vidia navrhovatelia v tom, že postupom súdu bolo umožnené, aby v podstate krádež na ich majetku (užívanie nehnuteľnosti bez právneho dôvodu) zostala bez právnych následkov, v podstate „zostali okradnutí“. Jednoduchá vec nie je po uplynutí

4 rokov od začiatku konania v podstate ani v počiatku riešenia a ťažko možno odhadnúť, kedy sa navrhovatelia vôbec domôžu svojho práva.

Sťažovatelia trpia značnou psychickou ujmom, pocitmi krivdy a neistoty spôsobenými im dlhodobou neschopnosťou súdu plynulé pokračovať v konaní a súčasne rozhodnúť súdny spor. Sťažovatelia sa cítia byť poškodení pomalým riešením uvedeného súdneho sporu aj z toho dôvodu, že na súd sa obrátili s dôverou, že vec bude v krátkom čase vyriešená a svoj produktívny vek využijú na „radostnejšie“ aktivity, ako právne vzdelávanie sa za účelom dosiahnutia svojich práv.

Treba poukázať na to, že sťažovatelia majú odôvodnený pocit frustrácie, ktorý ich veľakrát zahnal do situácie, že by pre pomalý postup súdu uplatnenie svojho práva najradšej „zabaliť“. Je na nich zo strany tretích osôb nazerané spôsobom „čo to vlastne chcú, prečo to nenechajú tak, prečo to toľké roky riešia“, ľudia v našej spoločnosti nie sú zvyknutí domáhať sa svojho práva a trvať na jeho uplatnení aj keď sa o ňom rozhoduje „nekonečne dlho“. Viera sťažovateľov v spravodlivosť sa takmer stratila, čo je dosť vážny fakt, nakoľko viera je niekedy to posledné, čo človeku zostane.»

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom, ako aj na jeho nedostatočne efektívny postup a zistené obdobie nečinnosti, berúc do úvahy predmet konania na okresnom súde a všetky okolnosti daného prípadu ústavný súd považoval priznanie 750 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania, ktoré sťažovateľom vznikli v súvislosti s ich právnym zastúpením pred ústavným súdom a ktoré špecifikovali sumou 276,64 €.

Ústavný súd priznal úhradu za dva úkony právnej služby vykonané v súvislosti so spoločným zastúpením dvoch sťažovateľov (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti – úkony realizované v roku 2011) postupujúc v súlade s § 1 ods. 3, § 9, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby predstavuje sumu 123,50 €, pričom pri vykonaní dvoch úkonov právnej služby pre dve spoločne zastúpené osoby jej znížením o 50 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky) celková suma teda predstavuje 247 €. Paušálna náhrada výdavkov (tzv. režijný paušál) bola priznaná za každý úkon právnej služby v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky v sume 7,41 € (2 x 2 x 7,41 €), teda spolu v sume 29,64 €. Celková výška trov konania tak predstavuje sumu 276,64 €.

Keďže takto určenej sume trov konania zodpovedá aj nárok uplatnený sťažovateľmi, ústavný súd zaviazal okresný súd zaplatiť sťažovateľom na účet ich právnej zástupkyne (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov) úhradu trov konania v nimi požadovanej sume 276,64 € (bod 3 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2011